Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Ravall Vell

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sant Joan de Vilatorrada
Emplaçament	Entre el carrer Manresa i el riu Cardener (Sant Joan de Vilatorrada)

Coordenades:

Latitud:	41.73879
Longitud:	1.80486
UTM Est (X):	400617
UTM Nord (Y):	4621465

Classificació

Número de fitxa	08218-86
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Destaca la manca de preocupació per part dels propietaris en la conservació d'aquest grup de cases. A l'edificar l'espai que quedava entre aquestes cases i la nova línia del carrer Manresa, la majoria d'elles van quedar deshabitades o com annexes de les cases més modernes. Només recentment algunes d'elles ha estat consolidades.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Fitxes associades:	Nucli històric de Sant Joan
Autoria de la fitxa	Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
Data de registre de la fitxa:	dc., 28/02/2001 - 01:00

Descripció

Conjunt de cases ubicades entre l'actual carrer Manresa i el riu Cardener. Es tracta d'un grup de cases aïllades de diversa tipologia, formada en la seva majoria per planta baixa i un o dos pisos. Construïdes en la seva totalitat en mur de maçoneria amb pedra sorrenca i morter de calç amb formes irregulars . Totes aquestes cases es completaven amb un seguit d'horts que arribaven fins el marge del riu Cardener. La majoria de les cases han estat modificades en diverses ocasions i manquen d'elements arquitectònics valorables. El conjunt de cases que el conformen són: Cal CELDONI (carrer Manresa,81) CAL ROJAS (carrer Manresa, 79) CAL VALENT (carrer Manresa, 63), CAL XANXO (carrer Manresa, 61), CAL ROSELL (Carrer Manresa 51) , CAL BISBE (carrer Manresa, 45-47) i CAL TORRAS (recentment enderrocada).

Observacions:

Formava part d'aquest nucli de cases antigues del raval Vell, les cases del carrer dos de Maig. Encara que moltes d'elles no són originàries, destaca una de les cases anomenada Cal Maqueres, per haver viscut en ella un pagès amb aquest renom. Històricament es tractava d'un dels caps que manava una de les colles de pagesos que celebraven la festa de la Cabrada de Sant Isidre i a la qual donava el nom: "Colla del Maqueres". L'arrossada d'aquesta colla es feia en una barraca de vinya de grans dimensions de la seva propietat (en terme de Fonollosa).

Història

A més a més dels masos històrics (Sant Joan, Llobet, Vilatorrada i Falquer) ,el Raval Vell, juntament amb el Raval dels Jueus, formava part d'un dels dos petits nuclis de cases agrupades a principis del segle XIX que conformaven el primitiu municipi de Sant Joan de Vilatorrada. Es tractava de petites cases de caire rural, sense grans pretensions arquitectòniques, habitades per pagesos que conreaven les terres dels voltants, especialment la zona d'horts que anava fins al riu, i les vinyes de l'entorn. Sense poder afirmar-ho amb certesa, és molt possible que el seu origen estigui en la gran expansió que el cultiu de la vinya va tenir a mitjans del segle XIX. El Registre Fiscal D'Edificis del 1905 deixa constància de l'existència de 17 cases al carrer Manresa, encara que no totes devien ser ubicades al Raval Vell (SOLANELLES, 1999). Aquest grup de cases històriques no són visibles actualment des de l'actual carrer Manresa degut a l'evolució urbanística del propi carrer. Històricament la línia del carrer Manresa passava uns metres més enrera de l'actual, per tant aquestes cases eren a la vora de l'antic carrer. El Pla Urbanístic del que dictava les línies de la futura expansió urbanística va avançar la línia del carrer Manresa uns metres en direcció a ponent deixant aquest grup de cases marginat. La gran crescuda urbanística dels anys cinquanta va fer que l'espai entre aquestes cases i la nova línia del carrer s'omplís de construccions deixant aquests cases amagades, sent només visibles des de l'actual àrea del riu no urbanitzada.

Bibliografia

AA.DD.(1984), Recopilació de la història del municipi de Sant Joan de Vilatorrada. Sant Joan de Vilatorrada. CASTELLANA N.(1989), Història de la casa de Cal Bisbe de Sant Joan de Vilatorrada. Sant Joan de Vilatorrada. COMAS I CLOSAS F(1988), Sant Joan de Vilatorrada. Història del Bages. Vol II. Ed. Parcir. Manresa. Pàgs.379-402. MESTRES I ANGLA F(1988), Manresa i la seva rodalia. Sant Joan de Vilatorrada. Generalitat de Catalunya, Dep. Política Territorial i Obras Públicas. Barcelona.

